

Kriminalomsorgens regionkontorer
Kriminalomsorgens høgskole og utdanningssenter KRUS

Rundskriv

Nr:
KDI 4/2019

Vår ref:
201809907-74

Dato:
19.08.2019

RETNINGSLINJER FOR ANSATTES BRUK AV ENHETENES UTSTYR MV.

Innledning

Retningslinjene i dette rundskrivet tar sikte på å regulere praksis på områder der det er avdekket at skillet mellom ansattes private virksomhet og kriminalomsorgens virksomhet ikke har vært tilstrekkelig tydelig. Det tas videre sikte på å avklare enkelte spørsmål som gjelder beregning av pris for produkter fra arbeidsdriften, og om kriminalomsorgens avtaler med private næringsdrivende.

Rabatter til ansatte

Det kan maksimalt gis rabatt på 15 % ved salg av varer og tjenester fra arbeidsdriften til ansatte.

Utlån av tjenestebiler, verktøy mv.

Det skal ikke forekomme utlån av tjenestebiler, tilhengere, maskiner eller verktøy til privat bruk. Dette for å unngå tvil rundt ansvar for eventuelle skader, samt for å unngå unødig slitasje.

Produkter/tjenester som kun er tilgjengelig for ansatte

I noen tilfeller har det blitt etablert ordninger der kjøp av produkter og tjenester som produseres av innsatte i arbeidsdriften er forbeholdt ansatte. Bakgrunnen for dette har vært et behov for å aktivisere flere innsatte innenfor de rammer som budsjett og bygningsmessige forhold setter. KDI finner det likevel ikke tilrådelig at arbeidsdriften i fengsler produserer varer og tjenester som selges eksklusivt til ansatte i kriminalomsorgen. I en situasjon der produkter ikke selges i et marked, vil det være vanskelig å fastsette riktig pris. Uansett om det gjøres en nøyе kalkulering av pris, vil denne kalkylen ikke være tilgjengelig for samfunnet for øvrig. Det vil da kunne reises

spørsmål ved hvilke prinsipper prisfastsettingen bygger på, noe som igjen innebærer en risiko for tap av omdømme.

Det kan gjøres unntak i tilfeller der anstalten skal pilotere et nytt arbeidstilbud til innsatte. Det presiseres imidlertid at pris for produktene også i en slik innkjøringsperiode må fastsettes i henhold til vanlige prinsipper.

Avtaler med eksterne leverandører om rabatter for ansatte

I noen tilfeller har det i forbindelse med anskaffelser av varer og tjenester til kriminalomsorgen blitt fremforhandlet avtaler med valgt leverandør om rabatter for ansatte i kriminalomsorgen. Slike ordninger innebærer et potensielt misbruk av kriminalomsorgens posisjon i markedet, og skal ikke forekomme.

Frigang

Det presiseres at innsatte ikke kan gis frigang for å utføre arbeid eller tjenester for ansatte i kriminalomsorgen. Dette gjelder både ansattes næringsvirksomhet og private formål. Innsatte som er innvilget frigang til arbeid skal som hovedregel oppebære lønn, eller ytelser fra NAV. Det kan gjøres unntak der innsatte utfører arbeidsoppdrag for frivillige organisasjoner, slik at de da kun mottar dagpenger fra kriminalomsorgen.

Noen andre spørsmål

For at kriminalomsorgen skal kunne overholde gjeldende lovverk og generelt opprettholde en høy etisk standard, må ansatte på alle forvaltningsnivåer i etaten være bevisste på problemstillinger rundt skillet mellom offentlig og privat virksomhet. Blant annet for å synliggjøre bredden av de spørsmål som kan oppstå, har vi listet opp noen eksempler nedenfor:

Når det gjelder samfunnsstraff eller bøteteneste, må det unngås at domfelte utfører samfunnsnyttig tjeneste for organisasjoner, lag eller foreninger der ansatte i kriminalomsorgen har lederverv eller er medlem av styret.

Der kriminalomsorgen må bruke en ekstern leverandør av varer eller tjenester, kan ikke ansatte i kriminalomsorgen tildeles kontrakt uten at det har vært innhentet tilbud fra flere. Dette gjelder uansett om kontraktsverdien er så vidt liten at det i utgangspunktet ikke er ansett nødvendig å konkurranseutsette oppdraget.

Noen flyselskaper tilbyr penger eller flybilletter i kompensasjon ved kanselleringer eller forsinkelser. Ansatte som er på tjenestereise oppebærer lønn i reisetiden, og anses ikke berettiget til slik kompensasjon. Det minnes for øvrig om bestemmelsen inntatt i Statens personalhåndbok om at ansatte ikke kan benytte bonus eller andre lignende fordeler opparbeidet gjennom tjenestereiser i privat øyemed.

Rammeavtaler

Kriminalomsorgen har inngått en rekke rammeavtaler som hele kriminalomsorgen skal benytte. Innkjøp i henhold til avtalene vil totalt sett gi kriminalomsorgen en betydelig innsparing. Vi ser likevel at enkelte ansatte velger å foreta innkjøp utenom avtalene. Dette innebærer avtalebrudd, noe som kan medføre erstatningsansvar for kriminalomsorgen.

Beregning av pris ved spesialbestillinger

Arbeidsdriften ved enkelte fengsler tilbyr produksjon av møbler og innredning etter kundens egne tegninger/spesifikasjoner. I det private næringsliv vil slikt arbeid bli priset vesentlig høyere enn standardprodukter. Fengslene må tilpasse sin kalkylemodell ved prising av slike oppdrag til den som gjelder i næringslivet. Fengslene må videre påse at det ikke forekommer kopiering av produkter/løsninger som er patentert.

Ikrafttredelse

Retningslinjene i dette rundskrivet trer i kraft med umiddelbar virkning.

Med hilsen

Lise Sannerud
direktør

Jan-Erik Sandlie
assisterende direktør